

FERENCES KÖZLÖNY

1938 December hó

XVIII. év

TARTALOM :

Terciárius naptár.

● A betlehemi Barlangban.

● Hainiss Elemérné: A „Szeretet városa“.

● Pálffy Erzsébet grófnő: Még van idő!

● P. Dám Ince OFM: A ferencesek és a római misszálé.

● P. Árvavári Agnellusz OFM: Quis es tu? — Ki vagy te?

● J. t.: Az elhagyottak karácsonya.

● P. Roznik Rajnér OFM: Krisztus közelében.

● Sztalin édesanyja.

● P. Dám Ince OFM: Dunaföldvári karácsonyi pásztorjátékok.

● P. Kaizer Nándor OFM.: A Kapisztánói Szent Jánosról nev. ferences rendtartomány jámboreletű tagjai.

● P. Szabados Anzelm OFM: A Szentírás és a szenthagyomány.

● D. Kalmár János: A magyar betlehemesek.

● Rendi élet.

A Kapisztránói Szent Jánosról nevezett ferences rendtartomány jámbor életű tagjai.

Összeállította P. Kaizer Nándor O. F. M.

I. Budán a Vizivárosban:

Petrovics Jeromos atya. Ifjú áldozári szíve lángolóan szeretete az elhagyatott pestises betegeket, azért előljáróinak engedélyével a Gellért-hegy alján levő pestises kórházba sietett. Itt nemcsak a szentségeket szolgálta ki a betegeknek, hanem ápolta, erősítette és vigasztalta is őket. Végre maga is megkapta a betegséget, amely 1710. május 31-én kioltotta ifjú életét, de nem önfeláldozó emlékét.

Fehérváry András atya. Öt évig volt a *Szentföldnek buzgó hittérítője*. Amint onnan sok veszedelem és viszontagság közt visszaérkezett Magyarországra, a budai zárda főnökhelyettese lett és a főnök távollétében nagyon ügyesen kormányozta a kolostori család tagjait, úgy hogy gyermeki szeretettel csüngtek rajta. Egyszerre csak tüdővészbe esett. Betegsége ötödik napra végzetessé vált. Látva ezt, a haldoklók szentségeit kérte. Ezeknek a fölvétele után az ágya előtt térdelő testvéreitől bocsánatot kért, ha netalán valakit megsértett volna és a kezében levő kereszttel megáldotta őket. Azután megcsókolta a feszületet és visszaadta lelkét Teremtőjének, 1732. május 30-án.

Richter Gergely atya. Fáradhatatlan volt az emberek lelküdvének előmozdításában. A napnak legnagyobb részét a gyóntatószékben töltötte, amelyet százával vettek körül a bűnbánó lelkek. Mikor a pestis kitört, keresztet függesztett mellére és apostolként körüljárta a várost, hogy bűnbánatra indítsa a lakosságot. Éjjelnappal, étlen-szomjan kereste föl a szegény betegeket, vigasztalta, bátorította, gyóntatta és a boldog kimúlásra készítette elő őket. Végre maga is áldozata lett a fertőző betegségnek. Bűneit, amelyeket egy papírszeletre írva mindig magával hordott, meggyónta és utána 1739. április 26-án meghalt.

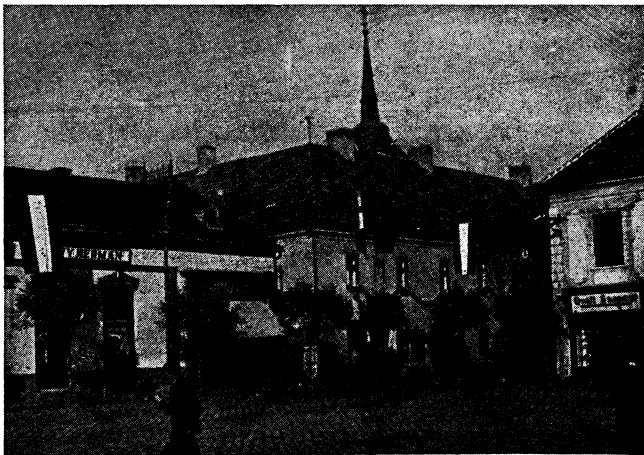
Berger Vitál testvér. Bécsben született. Áhítata, alázatossága és szelidsége csodaszamba megy. Testét szigorú böjttel sanyargatta. Ágya egy nagy fakereszt volt; ezen aludt kitért karokkal. Meghalt 1741. december 23-án.

Mlinarich András testvér. Csodálatos engedelmissége, testvéri szeretete, mély alázatossága és nagy önmegtágadása által tűnt ki. 20 évi szerzetessége alatt csak kenyérral és vízzel táplálkozott. Napi munkája után a házikápolnába vonult, ahol buzgó imádságba mélyedt. Meghalt 1754. június 20-án.

Zeidler Dániel atya. Híres orgonista volt. Alázatos szívű és egyeneslelkű szerzetesnek ismerték.

Pavich Imre atya. Budán jómódú és vallásos szülőktől született. Tanulmányainak elvégzése után belépett a rendbe. Jámborsága, alázatossága, engedelmissége és tudományossága csakhamar

kiérdemelte előljáróinak és társainak szeretetét. Pappászentelése után sok éven át működött Budán a rendi általános papnevelőben mint theológiai tanár. Latin és illyr nyelven több művet adott ki; a többi közt a Kapisztránói Szt. Jánosról nev. rendtartománynak történetét. Ez ma is alapforrásul szolgál. Az mondják kortársai, hogy 1761. november 8-án bőjtölt, és amikor aludni tért, álmában megjelent neki Krisztus és ezt mondotta: „Nem elég, hogy te e falak közt szenvedj, hanem ezeken kívül is fogsz szenvedni“. Ez teljesült is, mert előljárói két ízben küldötték télnek idején a bulgár ferences provinciába, hogy annak Bulgáriában és Romániában fekvő zárdáit felülvizsgálja. Az úton sokat nélkülözött és szenvedett. Meghalt 1780. április 15-én.

Az érsekújvári ferences rendház 2 zászló és virágdíszben fogadta a bevonuló magyar honvédeket.

Lugerth Kvirin testvér. Több éven át *Jeruzsálemben tartózkodott* és fáradozott az ottani szentélyek körül. Itt sokféle betegség gyötörte, de ezeket a legnagyobb türelemmel és Isten szent akaratán megnyugodva viselte el. Mikor azonban látta, hogy ily állapotban a Szentföldnek nem lehet hasznára, előljáróinak engedélyével visszajött Budapestre. Itt a Vízivárosban néhány nap múlva 1785. október 7-én befejezte földi életét és a mennyei Jeruzsálembé költözött. Ő az utolsó, aki a vízivárosi zárdában meghalt.

II. Budán, a Margit-körúton:

Petrovics Miklós atya. A ferences posztógyár vezetője. Nemcsak külsőleg, hanem bensőleg is igazi szerzetes. Meghalt 1797. április 1-én.

Spaich László atya. Nyug. theológiai tanár, nyug. tartományfőnök, tartomány tanácsos. Tudományával és jámborságával testvéreinek nagybecsülését és szeretetét kivívta magának. Meghalt 1799. január 5-én.

Izenring József testvér. Buzgóságáról és szerzetesi hűségéről ismeretes. Meghalt 1799. február 3-án.

Puberle Terencián atya. Nyugalmazott tartományi titkár, teológiai tanár. Jámbor életű és híres hitszónok. Több kiadott és írott műve az itteni könyvtárban található.

Jakossich József atya. Igazi szerzetesi lélek. Gimnáziumi tanulmányait Gyöngyösön a jezsuita atyáknál végezte, felsőbb iskoláit Budán és Rómában. Budai fiú levén, beszélt a magyar, német és horvát nyelvet; az olaszt Rómában sajátította el. Működött mint teológiai tanár, két ízben mint rendi tanácsos, harmadik ízben mint tartományfőnök. Ezeken kívül más tisztségeket is viselt. Volt ő az esztergomi főegyházmegyének szentszéki ülnöke, Millasin székesfehérvári püspöknek hat éven át gyóntatója és tanácsadója, úgyszintén Niczky Kristóf grófnak és nejeének a gyóntatója, fiainak

A füleki ferences rendházat és templomot is magyar zászló ékesítette, mikor a magyar hadsereg megérkezett.

pedig hittanára; a vízivárosi illyr plébániának utolsó és a budamargitkörüli plébániának első ferences plébánosa. A politikában sem volt utolsó. Nagy és előkelő kül- és belföldi összeköttetései révén a budai könyvtárat számos kézirattal bővítette. Úgy a szerzetesek, mint a világiak nagyrabecsülték. Meghalt 1804. február 13-án.

Puchner József atya. Jámbor, alázatos és buzgó szerzetes. Működött mint házfőnök és plébános, mint rendi tanácsos és tartományi főnök. Az erzsébeti apácáknak pedig 25 éven át volt gyóntatója. Kiadott művei: Szent István ünnepén a várbán tartott szent. beszéde és az esküről szóló füzet. Meghalt 1824. szeptember 25-én.

Dvorzsák Benedek atya. Jámbor és példás szerzetes.

Katancsich Péter atya. Igazi szerzetes, az imádságot a tudománnyal mindenkor össze tudta egyeztetni. Az utcára csak akkor lépett, amikor azt hivatalos teendői megkívánták sőt, ha csak kötelessége nem kívánta, még a szobáját sem hagyta el. Mikor ennek káros voltára figyelmeztették, hamarosan kinyitotta szobaajtóját, néhány szippantás levegőt vett, becsukta az ajtót és tovább dolgo-

zolt. Működött mint tartományi őr és *egyetemi tanár a pest egyetemen, ahol a régiség- és az éremtant adta elő*. Ő ugyanis a szabadművészeteknek és a bölcséletnek doktora volt. Művei közül megjelent 11 nyomtatásban, a többi megvan kéziratban. Élt 75. évét és meghalt 1825. május 23-án.

Csevapovich Gergely atya. A szabadművészeteknek és bölcséletnek doktora, nyug. teológiai tanár, két ízben tartományfőnök. Nemcsak tudományáról volt híres, hanem szigorú szerzetesi életéről is. Kiadott két nagyobb és több kisebb művet.

Schmidt Antal atya. Jámbor, buzgó és alázatos lélek. A gyermekeket nagyon szerette. 21 éven át volt buzgó hitoktatójuk a buda-

Árpád-házi Szt. Erzsébet világ-hírű templomában pihennek II. Rákóczy Ferenc hamvai.

margit-körúti iskolában. Ferdinánd főhercegnek három⁵ gyermekét is ő oktatta hittanra. Meghalt 81 éves korában, 1837. február 10-én.

Lattyák Ferdinánd atya. Helyettes házfőnök és segédlelkész. A reábizott dolgok végzésében fáradhatatlan volt, szerzetes testvéreivel szemben alázatos, türelmes és előzékeny. A Flórián-kórházban fekvő ragályos betegekkel szolgálatkész, nyájas és szeretetteljes. A budai vár ostromlása alatt, megvetve a záporként hulló ágyugolyókat, sőt magát a halált, fölkereste a betegeket és temette a halottakat. Végre maga is megkapta a ragályos betegséget, amely 1849. december 10-én véget vetett életének.

Janotyik Anzelm atya. Rózsahegyen született. Igazi buzgó, alázatos és előzékeny szerzetes volt. Nemcsak szerzetestársai becsülték nagyra, hanem a világi hívek is. 1846-ban a *Szentföldre*, ment, ahol csakhamar a *Szentsír zárdának elöljárója* lett. 1848-ban

betegsége miatt el kellett hagynia a Szentföldet. Amikor vissza-
érkezett Budára, előjárói itt hagyták kápláni minőségben. Itt fejezte
be a jó atya földi életét 1850. március 18-án 39 éves korában.

Mahacsek Dániel testvér. Szigorú és mindenben pontosságot
gyakorló szerzetes. Mestersége asztalos, fog'alkozása sekrestyés volt.
1849-ben, amikor a várból iderepülő tüzes golyó felgyújtotta a
templomtetőt, nem törődve a hulló ágyúgolyókkal, felment a tetőzetre
és eloltotta a tüzet, mielőtt nagyobb kárt okozhatot volna. Meghalt
1895. szeptember 21-én.

Dvorzsák János atya. Theológiai tanár, rendi tanácsos, több
rendi tartománynak felülvizsgálója. Igazságszerető, megértő és jámbor
szerzetes. A jelen sorok írója személyesen ismerte, sőt tanít-
ványa és betegsége alatt házfőnöke volt. Haldokló ágyánál az egész
rendi család egybevált és elimádkozta a haldoklók imáját. Már
távozni akartunk, amikor haláltusájából magához tért és e szavakat
mondotta : „Nagyon szép volt, csak folytassák“. Amikor pedig a halál-
verejték lecsurgott arcáról, mintha kannából öntözték volna, az orvos
oda szólt nekem, írónak, legyen szíves zsebkendőket adni, hogy
arcát letöröljük, én valami hat darabot vettem elő, hogy annál
könnyebben felfogjuk a verejtéket. Mikor a haldokló ezt észrevette,
hangosan azt mondta nekem : „Mire való ez a pazarlás ; maga
egész életén át mindig pazarló volt“. Erre én, hogy megnyugtassam
ezeket mondom : „Isten még pazarlóbb az ő kegyelmeivel velünk
szemben“. Ő erre halkán azt felelte : „Igen, igen, Isten még pazar-
lóbb“. És mély elmélkedésbe merült. Ez október 17-én délután 5 és
6 óra között történt. Másnap 1904. október 18-án d. e. 10 órakor
visszaadta lelkét Teremtőjének.

Tamás Alajos atya. Sok éven át volt ennek a rendtartomány-
nak főnöke. Mint tartományi őr és rendi tanácsos is működött és
több rendi tartományt felülvizsgált. A magyarországi ferencesek
reformálását ékesszólásával és apostoli buzgóságával iparkodott
keresztülvinni, vagy ahol megvolt, megerősíteni. A konstitúciók
szigorú betartását mindenütt sürgette. Ő maga is mindenben jó pél-
dát mutatott. A karimáról még betegségében sem maradt el. Ha'ála
napján is, amikor már alig bírt magával, megjelent a reggeli elmél-
kedésen, részt vett a karimán és meg is misézett. Utána azonban
már vezetni kellett őt, mivel már nem tudott menni. Este felé át-
vitték az Irgalmasok kórházába. Itt halt meg 1932. november 8-án
éjjel észrevétlenül. Rengeteg néptömeg vett részt temetésén.

Amberger Gyula atya. Volt tartományi főnök és utoljára radnai
házfőnök ; mint ilyen többféle betegségbe esett, ezek ellen orvossá-
got keresett a budapesti orvosi karnál. Sajnos, kínos betegségei,
amelyeket igazán nagy türelemmel viselt el, 1900. november 17-én
kioltották életét. Máriaradnán temették el. Jószívű, egyeneslelkű,
bölcsen gondolkodó és élesen előrelátó, jámbor szerzetes volt. Amit
nekem, e sorok írójának, fiatal koromban mondott, hajszálíg betel-
jesedett.

(Folyt. köv.)